

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

VIDURINĖS ARTERIJOS PAPLITIMAS IR VARIACIJOS (TYRIMAS SU VILNIAUS UNIVERSITETUI PAAUKOTAIS KŪNAIS)

Darbo autorius. Ignas BERŠKYS, VI kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Andrej SUCHOMLINOV, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Pasitelkiant Vilniaus universitetui paaukotus kūnus, įvertinti vidurinės arterijos (lot. *arteria comitans nervi mediani*, (ACNM)) paplitimą ir jos savybes bei palyginti radinius su anksčiau publikuotais mokslinėje literatūroje.

Darbo metodika. Tiriamąją imtį sudarė 16–ika aštuonių moteriškos lyties kūnų viršutinių galūnių. Jų disekcija pradėta skersiniu pjūviu ties žasto viduriu, kuris vėliau sujungtas su išilginiu pjūviu einančiu dilbio priekiniu paviršiumi. Atidalinus odą ir poodį bei pašalinus dalį dilbio fascijos, dilbio raumenys buvo praskirti ir atitraukti. Norint įvertinti arterijas proksimaliniame dilbyje bei vidurinį nervą šiam keliaujant riešo link, apvalusis nugrežiamasis raumuo padalintas skersai, o paviršinis pirštų lenkiamasis raumuo – išilgai. Dilbyje identifikuotos šios gyslos: stipininė, alkūninė, bendroji tarpkaulinė, priekinė tarpkaulinė ir užpakalinė tarpkaulinė arterijos. Preparavimo metu stebėjus vidurinį nervą lydinčią arteriją, ši vertinta kaip ACNM. Tokiais atvejais, minėtas išilginis pjūvis dilbyje pratęstas distaline kryptimi, norint įvertinti ACNM baigtį. Taip pat įvertinta ir jos kilmė proksimaliniame dilbyje. ACNM siekiant riešą, lenkiamųjų raumenų laikiklis padalintas, o dalis plaštakos minkštųjų audinių, įskaitant delno sausplėvę, pašalinti, norint atidengti paviršinį delno lanką ir įvertinti ACNM baigtį. Preparavimo metu rinkti duomenys apie: ACNM paplitimą, tipą, kilmę, baigtį, santykį su priekiniu tarpkauliniu nervu ir atvejus, kai ACNM perdūrė vidurinį nervą. Atlikta statistinė surinktų duomenų analizė. P reikšmės mažesnės nei 0.05 laikytos statistiškai reikšmingomis. Mokslinė literatūra išanalizuota norint palyginti šio tyrimo rezultatus su gautais ankstesnių studijų.

Rezultatai. Visi aštuoni tyrimo metu tirti donorai buvo moteriškos lyties, jų amžiaus vidurkis siekė 75,5 metų (amžiaus diapazonas nuo 37–erių iki 92–erų metų). ACNM identifikuota šešiuose (75 proc.) iš aštuonių kūnų, keturiuose (66,7 proc.) iš jų – abipus. Iš 16-os preparuotų galūnių, ACNM rasta 10–yje, tad jos paplitimas siekė 62,5 proc. ACNM dažniau stebėta kairiosiose nei dešiniuosiose galūnėse, tačiau šis skirtumas nebuvo statistiškai reikšmingas ($p=0.608$). Šešios (60 proc.) stebėtos ACNM priklausė dilbiniam tipui, o keturios (40 proc.) – delniniam. Šių ACNM tipų paplitimas imtyje atitinkamai siekė 37,5 proc. ($N=6/16$) ir 25 proc. ($N=4/16$). Kairiosiose galūnėse dilbinis ACNM tipas stebėtas dažniau nei delninis, tuo tarpu dešiniuosiose, abu tipai identifikuoti tokiu pat dažniu. Visgi, sąsaja tarp kūno pusės ir ACNM tipo nebuvo statistiškai reikšminga ($p>0.999$). Vertinant ACNM kilmę, pastebėta, jog ji dažniausiai atsišakojo iš

bendrosios tarpkaulinės arterijos. Šis ACNM kilmės variantas identifikuotas penkiose (50 proc.) iš 10–ties galūnių, kuriose stebėta ACNM. ACNM atsišakojo iš alkūninės arterijos keturiose (40 proc.), o iš priekinės tarpkaulinės arterijos – vienoje (10 proc.) iš 10–ties ACNM turinčių galūnių. Dilbinės ACNM dažniausiai kilo iš bendrosios tarpkaulinės arterijos, o delninių ACNM atveju nedominavo joks vienas kilmės variantas. Sąsaja tarp ACNM tipo ir kilmės varianto nebuvo statistiškai reikšminga ($p > 0.999$). Kairėje kūno pusėje ACNM dažniausiai kilo iš bendrosios tarpkaulinės arterijos, o dešinėje – iš alkūninės arterijos. Šis skirtumas taip pat nebuvo statistiškai reikšmingas ($p = 0.191$). Dvi (33,3 proc.) iš šešių dilbinio tipo ACNM atsiskyrė nuo vidurinio nervo viduriniame dilbio trečdalyje ir baigėsi tarp gretimų raumenų skaidulų. Likusios keturios (66,7 proc.) dilbinės ACNM baigėsi distaliniame dilbio gale. Tuo tarpu trys (75 proc.) iš keturių delninio tipo ACNM delne susijungė su alkūnine arterija, o viena (25 proc.) baigėsi kaip pirmoji bendroji delninė pirštų arterija ir nesusijungė su alkūnine arterija. Devyniais (90 proc.) atvejais iš 10–ties ACNM dilbyje keliavo priešais priekinį tarpkaulinį nervą, o už jo – vieną kartą (10 proc.). Viena (10 proc.) iš dešimties ACNM (priklausanti delniniam tipui) dilbyje perdūrė vidurinį nervą.

Išvados. Tyrimo rezultatai patvirtino variabilią vidurinės arterijos kilmę ir baigtį. Delninio vidurinės arterijos tipo paplitimas tiriamojoje imtyje viršija stebėtą daugelyje ankstesnių studijų.

Raktažodžiai. Anatomicinės variacijos; kadaverinė studija; vidurinė arterija; arteria comitans nervi mediani.